

Cent anys del teatre d'Olot

CUELLAR i BASSOLS. ALEXANDRE

El Teatre Principat d'Olot

Edicions Municipals núm. 53

Col·lecció *Pairal*

Ajuntament d'Olot - 1990.

Els olotins, el 1987, varen celebrar el primer centenari del seu edifici del teatre. A Olot, ja n'hi havia hagut d'altres, abans d'aquest Teatre Principal, com aquell que, situat al mateix lloc que l'actual, fou cremat durant la darrera guerra carlina el 1874. Però fa uns cent anys, segurament enamorats o envejosos, tant se val, del teatre de Girona, encarregaren al mateix arquitecte, Martí Sureda, la reedificació del teatre local. La seva petita o gran història, bé calia però que fos recollida en un llibre -a l'igual que es féu, fa ben poc, amb el de Girona-, com aquest de l'Alexandre Cuéllar.

Estem davant d'un llibre sòlid, documentat, i de lectura agradable, com els que ens té acostumats aquest bon escriptor, magnífic prosista, que no cal descobrir ara. Sens dubte la ploma més prolífica i notable de la nostra ciutat, desdoblada sovint en excel·lent narrador mallorquí, com ho testimonien els seus llibres de les Illes d'Or.

En aquesta ocasió, el seu llibre sobre el Teatre Principal d'Olot, s'ha assentat sobre una bona recerca de material documental, i una impagable selecció d'imatges que fan més agradable de fullejar el volum, i que de fet basteixen l'autèntic pinyol de l'obra, la narració d'uns esdeveniments sovint viscuts de primera mà, l'exposició dels grans i petits moments de l'activitat teatral a Olot al llarg d'aquests anys, una de les grans passions d'en Cuéllar, que, no oblidem, és també un meritori autor teatral, com ho ha demostrat sovint.

El llibre, que ha de resultar de consulta obligada per a una història d'Olot i del teatre a Catalunya, es mou entre dos pols prou diferenciats. D'una

banda, l'àmplia aportació de dades històriques en les quals no sempre l'autor, com li agrada confessar, se sent segur i en el seu propi terreny; i de l'altra, la narració d'un temps i unes vivències, recreades amb rigor, que són la facècia humana del món teatral a Olot, i en les quals l'Alexandre Cuéllar es mou en el seu volgut element narratiu, i el no menys estimat espai dels escenaris.

Tot i així, el llibre, al meu criteri, es queda a mig camí d'aquelles sòlides aportacions que ha fet en Cuéllar a la bibliografia olotina, els llibres sobre l'lu Pascual, i sobre els sants d'Olot, alhora que es veu enfaixat pel gavadal de dates i notícies, i no acaba de treure la seva excel·lent prosa com ho demostrarà a "El meu últim cuplet i altres escrits", per exemple, mal sigui que parlés de temes semblants. Aquestes diferències són notòries, especialment quan en Cuéllar pot enfilat períodes com els dels anys trenta, viscuts de prop per l'autor, en què el llibre guanya indubtablement en força descriptiva. A les altres èpoques, ja siguin anteriors o més recents, en Cuéllar es limita sovint a complir amb el material històric.

Amb tot, i com deia, aquest llibre és una aportació a una parcel·la del món cultural olotí, ben poc tractada fins ara. La història del Teatre Principal brillant i engrescadora a èpoques, i en altres mediocre i ensopida, és la història, bàsicament, d'un escenari que ha vist passar les grans figures del Teatre Català d'aquests cent anys, i no pas, com seria de desitjar, l'escenari del "teatre olotí".

Una història, aquesta, del teatre fet a casa nostra, que per cert, tot i que en Cuéllar en faci referències episòdiques, encara està per escriure. La revi-

Alexandre Cuéllar i Bassols

**El Teatre Principal
d'Olot**

EDICIONS MUNICIPALS
53

Col·lecció *Pairal*

Ajuntament d'Olot

talització del teatre a les comarques és una tasca de Penèlope, sovint intentada com en èpoques recents de la Fundació Pública, però malauradament no gens reexida. Jo diria, amb tot, que la personalitat de l'Alexandre Cuéllar i la seva prosa suculent sobrepassa la mateixa importància d'aquest Teatre Principal, prou notable des d'un punt de vista arquitectònic, però que,

ni amb motiu del seu centenari, no s'ha aconseguit espavilar. Immers, -val a dir-ho tot-, en el conjunt de l'ensopiment d'una bona xarxa de teatres comarcals, als quals la força centripètra del barcelonisme relega a la inoperància.

JORDI PUJULA

La cartografia i una cartoteca

Introducció general a la història de la cartografia.
Barcelona, Institut Cartogràfic de Catalunya.
Col·lecció Monografies, núm. 7, 1990, pp. 137.

Fons Documental de la Cartoteca de l'Estudi General de Girona. Girona, Departament de Geografia, Edició núm. 1, desembre 1989, pp. 225.

El setè volum de la Col·lecció Monografies editat per l'Institut Cartogràfic de Catalunya, aplega les ponències del primer Seminari d'Història de la Cartografia que durant tres dies, es va desenvolupar en aquesta institució, amb la col·laboració del Departament de Geografia de la Universitat Autònoma de Barcelona. Sis cursos en total, que tindran la seva continuïtat els propers anys.

Aquest treball, d'excel·lent impressió i àmplies referències bibliogràfiques, ofereix la particularitat d'aparèixer en els idiomes originals (català, francès i anglès) i amb l'objectiu d'introduir-nos a les principals obres històriques sobre la matèria a més d'analitzar l'estat actual de l'arxivística cartogràfica, la seva automatització i perspectives futures.

L'obra queda estructurada en tres apartats, corresponents a les tres ponències presentades. La primera, a càrrec de na Montserrat Galera, Directora de la Cartoteca de Catalunya, es refereix a les obres de referència i a les d'investigació en matèria cartogràfica, i ens presenta un repertori significatiu sobre les eines i obres generals de la matèria: enciclopèdies, diccionaris, repertoris i catàlegs. El segon apartat correspon a una descripció de les correccions cartogràfiques assequibles a la Biblioteca Nacional de París, amb un repàs sobre les tendències en

matèria de tractament i conservació documental, i que, tal com indica la ponent Monique Pelletier (conservadora en cap de l'esmentada Biblioteca), incideix sobre la necessitat d'introduir les cartoteques en el món de l'automatització, amb especial referència al cas francès. Elia Campbell, ex-professora emèrita de Geografia al Birbeck College de la Universitat de Londres i editora de la prestigiosa revista de cartografia *Imago Mundi*, ens descriu amb abundància de detalls l'evolució dels mapes des de l'època romana fins el s. XIV a l'Occident d'Europa, en especial els més coneguts, com el mapa mundi d'Hereford, la Carta Pisana o l'Atlas Català. A continuació ens ressegueix l'apogeu cartogràfic als Països Baixos durant el Renaixement, a la llum de les aportacions dels nous descobriments geogràfics, fins arribar als mapes topogràfics i temàtics durant els segles XVIII i XIX. Vet aquí, en definitiva, un bon treball de síntesi, d'obligada lectura per a geògrafs, historiadors i d'altres professionals. Es tracta d'un símptoma més de la importància que està prenent finalment en aquest país el món de la cartografia, malgrat l'endarreriment que portem en aquest camp en relació als països europeus veïns. Amb tot, ens anem posant de mica en mica al dia, com ho prova el fet -de vital importància- que a Girona mateix s'hagi creat una Cartoteca. Certament,

la Cartoteca de l'Estudi General de Girona és l'únic centre d'aquestes característiques a les comarques gironines i un dels pocs existents a Catalunya. Es tracta d'un centre d'informació i de documentació referida a tota mena de mapes i fotografies aèries. Compta, en aquests moments, amb uns 6.000 mapes i uns quants milers de fotografies aèries, a més de tot el material opcional per a la seva consulta (lupes, corbimetre, plannimetres, estereoscopis, etc.). La Cartoteca de l'Estudi General de Girona, localitzada a la Plaça de Sant Domènec, no pretén només oferir un servei a tots els universitaris, sinó també als habitants de la ciutat de Girona i de les comarques gironines, per la qual cosa s'obrirà al públic amb un horari regular d'entre pocs mesos.

De moment, però, qualsevol persona interessada pot conèixer ja el seu fons a través de l'excel·lent catàleg que s'acaba d'editar i que s'ha distribuït a totes les biblioteques de Girona i a institucions com l'Arxiu Municipal o la Diputació. Aquest catàleg, d'edició periòdica, és el resultat de la catalogació i informatització de tot el fons documental de l'esmentada Cartoteca, un fons que comença ja a ser prou ric i voluminós com per obrir-lo al públic en general.

XAVIER PAUNERO i AMIGO